

EL CARDENAL DE LA PAU

EL MISSATGE DEL RETORN SERÀ LA PAU

*"El Cardenal de Tarragona
retornarà a la seva Seu".*

(Mn. Muntanyola)

Fa vuit anys que el malaguanyat i molt estimat Mn. Ramon Muntanyola escrivia, amb la força del seu verb poètic, aquestes paraules de ferma esperança i de somiat desig.

Havia pelegrinat a la Valsainte, la Cartoixa de Suïssa, on fa trenta tres anys que hi són amorosament custodiades les despulles del meu gran antecessor, el Cardenal Vidal i Barraquer, Arquebisbe de Tarragona i Primat de les Espanyes.

Jo també vaig fer la mateixa pelegrinació l'any 1971 i, sense ésser poeta, vaig intuir, amb la mateixa fermesa, el mateix desig.

"El Cardenal de Tarragona retornarà a la seva Seu". Les seves despulles no són pas en tomba. El fèretre, tancat i a punt, el vaig veure damunt les lloses del presbiteri, en una petita capella; la làpida, l'escut i algunes altres petits objectes, tot recollit amb dignitat senzilla, a punt de retirar. La temptació era d'emportar-m'ho tot sense més.

Era com si ell m'ho demanés, repetint-me les paraules del seu testament: "Si moro a l'exili, desitjo que les meves despulles siguin traslladades a Tarragona".

El poeta ho havia copsat i expressat més bellament:

*"vora els avets i una campana
ve somniant, cada matí,
el seu retorn a la solana
un home ferm, exiliat."*

El ressò d'aquest somni s'ha anat fent veu potent i clara. Els bisbes de la Tarragonesa també l'han sentida i l'han compresa i juntament amb mi volen prendre la iniciativa i compartir la responsabilitat i el goig de fer els passos que calgui per tal que el desig i la paraula esdevinguin realitat.

Amb nosaltres hi faran veu consonant —la hi fan ja— la nostra Església de Tarragona, enyoradissa del seu estimat Pastor, i les altres Esglésies de Catalunya, agraïdes al seu gran servidor i Metropolità. Tot el nostre País se n'alegrarà i farà memòria de que, en temps amargs, "va fer la sembra del bon gra i va jugar net sense falsia". Tot això també farà que el dolor joïós dels seus familiars i dels seus compatriotes de Cambrils sigui sentiment íntim, però ample i comunicatiu tot alhora.

El missatge del retorn serà —no pot ser altre— el missatge de la pau, el mateix del seu exili, el seu missatge de sempre, perquè ell que "no s'havia cobert amb cap bandera" i s'havia "constituït signe de pau en una guerra fratricida", espiava sempre "el colom i el blanc novell de l'olivera".

Tots, després de tantes dissorts, escoltarem i farem nostre aquest missatge de pau esperançada. No voldríem pas que el poeta, des de la Llum del més enllà, on ha fet venturosa via, hagués de tornar a fer-nos sentir aquell seu amarg retret:

*"La teva veu de massa neta
no fou atesa per ningú".*

No tindria sentit el retorn.

JOSEP PONT,

Arquebisbe de Tarragona
Primat de les Espanyes.

20 de Maig del 1976.

EL CARDENAL PROSCRIT

I

Vinc de Suïssa!

Pelegrí

*d'una Vall fosca i llunyedana
on, en la pau d'un Monestir,
vora els avets i una campana
jeu, en espera del repòs
definitiu a la solana,
un home ferm!*

Davant al cos

*—mitrat d'oprobis i silenci—
del Cardenal exiliat,
sense una veu que ens el defensi;
culpable sols d'haver estimat,
i urgir la pau, com Crist volia:
Jo, pelegrí que el gran pecat
he compartit, de covardia,
amb tot el poble cristià
—adés ardit— de Tarragona,
sento vergonya!*

Pel fossar

*no porto flors. Ja l'hort no en dóna!
El boix pairal se'ns va assecar
amb els llorers per la corona!
Sort, que la fe del Cartoixà
que cada nit s'hi encomana,
enengué un flam arran d'altar
per expiar la por llunyana.*

(Segueix a la pàg. 3)

full
parroquial

21

1976

III

(Ve de la pàg. 1)

*Vas fer la sembra del bon gra.
Has jugat net, sense falsia.
No edificaves el demà
rera una veu de profecia?*

*Per una metxa fumejant,
per una canya ja escardada,
no dubtaries un instant
pujar a la creu cada vegada.*

*Perquè ets de tots, no ets de ningú.
La teva llar és sempre oberta.
La bona gent confia en Tu,
perquè ets valent i estàs alerta.*

*Tu vindicares, crossa en mà,
entre gatosa i atzavara,
el dret de créixer i de cantar
en l'idioma de la mare.*

*No t'adormires sota l'om,
ni t'has cobert amb cap bandera,
però espiaves el colom
i el blanc novell de l'olivera.*

*Tu pressentires, recolzat
a l'Evangeli i al Decàleg,
en clima obert de llibertat,
l'Església jove del diàleg.*

*Constituït signe de pau
en una guerra fratricida,
Tu contemplaves el cel blau
mentre et sagnava la ferida.*

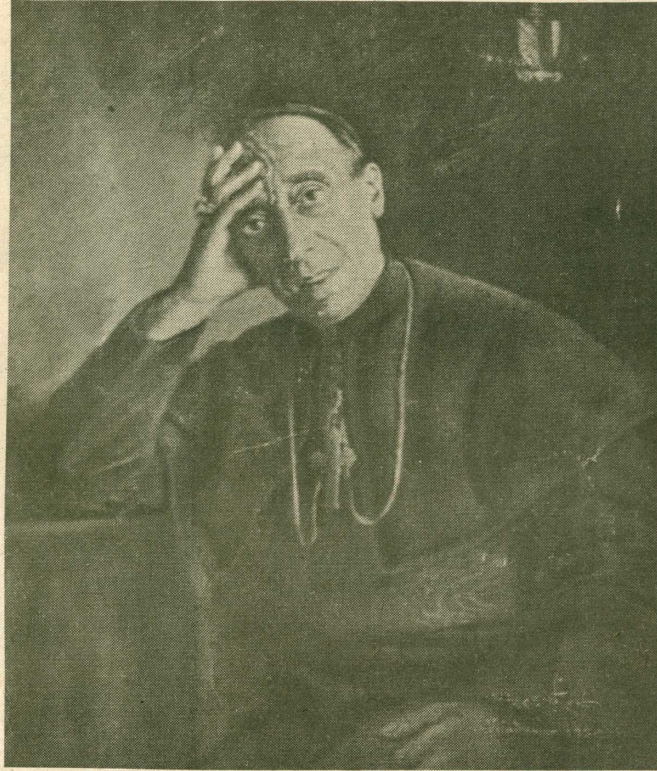
*Exiliat, com tants germans,
menges el pa en terres estranyes,
per Cardenal dels catalans
i per Primat de les Espanyes.*

*No fores feble ni fallit.
Vas viure en pena com els pobres,
i vas morir, ben empobrit,
sobre un coixí de bones obres.*

*La teva veu, de massa neta,
no fou átesa per ningú.
Com tants oracles del profeta,
l'urpa del vent se la va endur.*

*Perquè estimaves amb follia
et van tractar com un proscrit;
i vas restar en la llunyania
sota el sudari de l'oblit.*

*Perquè ens estimes, ja ens perdones,
i fas que ho canti el testament.
Les orenetes i les ones
ens ho han dit discretament.*

IV

Vinc de Suïssa!

Pelegrí

*d'una Vall fosca i llunyedana
on, en la pau d'un Monestir,
vora els avets i una campana,
ve somniant, cada matí,
el seu retorn a la solana
un home ferm, exiliat!*

*Rera trenta anys de covardia
i de silenci interessat,
un nou alè de profecia
obri els batents de la Ciutat.*

*El que no han dit l'ocell i l'ona,
l'Amor que ho canti a plena veu:
El Cardenal de Tarragona
retornarà a la seva Seu!*

Ramon Muntanyola, Prev.
1968

ÉS DE JUSTÍCIA RECORDAR EL CARDENAL ALBAREDA

Es eloqüent la nota que transcrivim, redactada pel Cardenal Albareda poc abans de deixar Roma per venir a morir a Barcelona..

Roma, Clínica S. Carlo, 9-XII-1965.

En atansar-se el moment de la meua mort, s'em fa intensament viva la gran figura del Cardenal Francesc Vidal i Barraquer, Arquebisbe de Tarragona, tan injustament exiliat fins a la mort, de la seva diòcesi, i que tantes proves de patern afecte m'havia dat.

En ésser creat cardenal vaig fer el propòsit d'esperar el moment oportú per poder conduir les seves venerades despulles a Tarragona, entrant plegats en la nostra estimada Catalunya.

El bon Déu no m'ha atorgat aquesta gràcia. Faci's sempre la seva santa voluntat.

J. Anselm M., Card. Albareda.

ANUNCIEM i RECORDEM

RECÉS PER A SEGLARS

► Dia 30 de maig
Al col·legi P. Claret de
Valls. De 2/4 d'11 a les 2.

IV PEREGRINACIO DIOCESANA A LOURDES

► Del 8 al 12 de juliol, presi-
dida pel Sr. Arquebisbe.
Inscripcions: Hospitalitat de
Lourdes.

ITINERARI LITÚRGIC

LECTURES BÍBLIQUES

- 23-DIUMENGE VI DE PAS-
QUA: Ac. 10, 25-26, 34-35,
44-48 - S. 97 - 1 Jo. 4,
7-10. - Jo. 15, 9-17.
24-DILLUNS: Ac. 16, 11-15 -
S. 149 - Jo. 15, 26-16,4.
25-DIMARTS: Ac. 16, 22-34 -
S. 137 - Jo. 16, 5-11.
26-DIMECRES: Ac. 17, 15,
22-18, 1 - S. 148 - Jo.
16, 12-15.
27-DIJOUS: Ascensió del Se-
nyor. Ac. 1, 1-11 - S. 46
- Ef. 1, 17-23 - Mc. 16,
15-20.
28-DIVENDRES: Ac. 18, 9-18
- S. 46 - Jo. 16, 20-23.
29-DISSABTE: Ac. 18, 23-28
- S. 46 - Jo. 16, 23b-28.
30-DIUMENGE VII DE PAS-
QUA: Ac. 1, 15-17, 20-26
- S. 102 - 1 Jo. 4, 11-16
- Jo. 17, 11-19.

SANTS DE LA SETMANA

- 23-DIUMENGE: Sant Joan B.
Rossi.
24-DILLUNS: Maria Auxilia-
dora.
25-DIMARTS: Sant Beda el
Venerable, prevere i Sant
Gregori VII, papa.
26-DIMECRES: Sant Felip
Neri, prevere.
27-DIJOUS: L'Ascensió del Se-
nyor. - Sant Agustí de Can-
torbery, bisbe.
28-DIVENDRES: Sant Bernat
de Menton.
29-DISSABTE: Sant Just d'Ur-
gell, bisbe; i Bt. Pere Sans,
bisbe, mr.
30-DIUMENGE: Sant Ferran.

VIDAL I BARRAQUER El Cardenal de la Reconciliació

Conversa amb Mn. Joan Viladrich.

—¿Com era el cardenal Vidal i Barraquer en la intimitat?

—Dels 24 anys que jo vaig conèixer amb ell, els 17 primers ho foren formant part de la família cardenalícia igualment els dos màrtirs, el Bisbe Dr. Borràs i el canonge Dr. Magí Albai-gés. Allò era un sol cor i una sola ànima. El Cardenal era sempre senzill, amable, no tenia secrets ni ell per a nosaltres ni nosaltres per a ell, sempre serè, sempre obert al diàleg, més que d'imposar-se li agradava de convèncer. Ell, que tenia com a lema del seu escut "estimeu-vos els uns als altres", començava per donar-ne exemple.

—¿El color polític que algú vol veure en l'actuació del Cardenal, correspon a la realitat?

—El Cardenal sentí la vocació al sacerdoci quan ja era advocat. El tracte universitari feia que fos company de carrera i conservés bona amistat amb destacats homes polítics, com molt bé ell, amb la seva personalitat, podia haver esdevingut un d'ells. Ara bé, presa la decisió de ser eclesiàstic, tenia consciència que així com l'Església no ha de fer política posant o treient règims, tampoc el poder civil no s'ha d'interferir indegudament en les coses que són privades de l'Església. Són dues potestats independents, cridades, però, a col·laborar cenyint-se cadascuna a la seva esfera respectiva. Mantenir-se ferm en aquesta posició li costà disgustos per no avenir-se, el Cardenal, a manifestes intromissions en detriment dels drets del poble cristià.

—¿Com vivia en l'exili d'Itàlia?

—Des de primers d'agost del 1936 residí habitualment a la Cartoixa de Farneta, Lucca, pensant sempre en la seva Província eclesiàstica, abstenint-se de qualsevol gest o manifestació que pogués agreujar la situació de persones i coses, per les quals contínuament pregava, treballant constantment per alliberar els sacerdots i seglars que sabia presos, i enviant

BRICOLAGE
MINGUET PINTURAS
la casa del papel pintado

Cte. Rivadulla, 18
Telf. 21 23 33 - 21 40 67
TARRAGONA

MATERIAL FOTOGRÁFICO
CINE/FOTO

Avda. Cataluña, 26
TARRAGONA

l'ajuda possible, primerament en estipendis de misses i, als darrers temps de la guerra encara, en paquets de queviures, fins i tot algun a Madrid. Féu tot el que pogué per abreujar els estralls de la guerra i cercar la pacificació de les armes i dels esperits. Els estius solia anar a passar unes setmanes a Suïssa a la Cartoixa de La Valsainte, on està enterrat per haver mort el setembre del 1943, trobant-se a Suïssa.

—¿Com és que, acabada la guerra, no va tornar a Tarragona?

—En contacte permanent amb la Santa Seu, aquesta féu saber al Cardenal que el Govern d'Espanya s'oposava al seu retorn a Tarragona. El Papa, però, va trobar la pretensió del Govern mancada de motius canònics, i no va exigir mai la dimissió al Cardenal, sinó que el va tenir sempre com a arquebisbe de Tarragona. El Vaticà mai no va deixar de gestionar el retorn a què tenia dret i era deure del Cardenal a la seva Seu, que en reclamava la seva presència amb escrits signats pels bisbes sufraganis, pels sacerdots i també per seglars. El Cardenal hagué de governar per mitjà del seu Vicari General, Dr. Rial, a qui el Papa nomenava Administrador Apostòlic de Tarragona, a la mort del Cardenal.

—¿Què sent vostè ara que tornaran les seves despulles?

—Em dona gran alegria veure que, ja que no em fou possible haver retornat acompanyant en vida el Cardenal a la seva Seu, com ell tan vivament ho desitjava, ara es doni compliment a la seva voluntat de ser enterrada la seva despulla mortal a la Catedral de Tarragona, reparant-se així, encara que tardanament, la injustícia inicial.

—¿Ens pot explicar algunes anècdotes o fets no massa coneguts, que ens facin veure el Cardenal Vidal i Barraquer l'home d'Església i l'home del poble?

—El Cardenal fou sempre un home només d'Església, a la qual degué tots els seus nomenaments, no pas a influència externa. Per això ell se sentia més independent en la defensa dels drets de Déu i els del Poble, si era precís amb una santa fermesa apostòlica, malgrat que ell era home obert sempre al diàleg i home de solucions. Ja de Canonge tingué decidida intervenció, en l'obra social del Patronat Obrer, interessant-se sempre pels més humils, ajudant-los amb recomanacions, que tothom podia acudir a demanar-li. Ajudà molt, en temps de la Dictadura de Primo de Rivera, els de la "Cooperativa de Cases Barates, 'LA COLECTIVA'", que no es cansaven de pujar a veure el Cardenal i el Dr. Borràs. Recordo encara que, de Visita Pastoral a Rojals, li digueren que eren un poble de carboners, però mancaven dels recursos necessaris per a dur a bon terme l'explotació dels boscos. Una recomanació del Cardenal al Director del Banc d'Espanya, dient que ell en responia, si calgués, els va fer disposar, d'una molt considerable suma, amb gran alegria dels rojalencs i no petita satisfacció del Cardenal.

—Digui SI o NO. Val el coneixement que tenim del Sr. Cardenal, de cara a la Història?

—Si inicialment el silenci havia embolcallat la figura del Cardenal, fa uns anys que, articles, revistes, llibres, etc., parlen d'ell i en donen a conèixer una documentació preciosa, que s'anirà continuant. A través d'ella el Cardenal mai no podrà esdevenir un mite sinó que serà un home de la més pura realitat històrica, i darrerament passarà com el Cardenal de la pau i de la reconciliació, tal com ell entenia que escau a un bisbe.

- Catedral de Tarragona, a la sortida d'un Pontifical.
- El Cardenal Vidal i Barraquer, a Montserrat, amb l'Abat Marcet i el bisbe Comelles.
- Roma. El cardenal acompanyat dels Drs. Borràs i Albaigés, en ocasió de la imposició del Capello.

RETALLS

TESTAMENT ESPIRITUAL DEL CARDENAL VIDAL I BARRAQUER

"Amb bona salut mental i corporal, jo l'infracrit Francesc d'Assís cardenal Vidal i Barraquer, arquebisbe de Tarragona, expatriat... vull...

PRIMER:

Perdono de tot cor els meus enemics, els qui han malparlat de mi, m'han calumniat i m'han injuriat. Els desitjo tota mena de bé i de prosperitat.

SEGON:

Declaro que sóc innocent de totes les acusacions que, contra mi, han estat fetes. Sé qui són els qui m'han acusat, i el motiu per què ho han fet. Res no els he dit, ni res no els he demostrat, i a tots he perdonat i perdono de cor.

TERCER:

Demano a tots, especialment als meus estimats diocesans que m'encomanin a Déu i que em perdonin, si els he donat algun mal exemple o involuntàriament els he fet sofrir. Els recomano que obeeixin sempre els seus superiors amb la mateixa docilitat amb què m'han obeït a mi.

Exhorto els meus benamats sacerdots que es mantinguin allunyats de tota política de partit, per tal que puguin encaminar millor les ànimes cap al cel; que preguin i se sacrificuin per elles, sense cercar el propi interès ni les comoditats personals; que tinguin una gran caritat envers els seus germans en el sacerdoci; que se defensin i s'ajudin mútuament, i que mai no s'acusin o es desprestigiïn els uns als altres, majorment davant els laics. Els recomano que estimin la diòcesi, el seminari i el poble que tenen confiat, i que preguin assíduament el Senyor per tots els seus feligresos.

.....

CINQUÈ:

Si moro a l'exili, desitjo que les meves despulles siguin traslladades a Tarragona i soterrades a la capella de Sant Fructuós o a la del Santíssim Sagrament de la Catedral, juntament amb les que s'hagin trobat del meu mai no oblidat bisbe auxiliar, el benamat doctor Borràs, al cel sia. No vull ni oració fúnebre ni honors de cap mena. Desitjo morir i ésser soterrat amb la mateixa humilitat i senzillesa amb què he viscut".

Franqueo Concertado 43/4

D. L. T. 350-58

Lit. Suc. TORRES & VIRGILI

Sant Francesc, 14 - Tarragona

Publicitat PASTOR

Pare Palau, 4 - Tel. 212431

Tarragona

DIUMENGE, 23 de Maig 1976 - Núm. 1.362 - Any XXVII

VIDAL I BARRAQUER

DATES DE LA VIDA DEL CARDENAL

Fins al 1936

- 1868. Naixença a Cambrils, el 3 d'octubre.
- 1887-1893. Estudis de Dret a Barcelona.
- 1895. Entra al Seminari de Barcelona.
- 1889. És ordenat sacerdot per l'arquebisbe Costa i Fornaguera, el 17 de setembre.
- 1909. Vicari general i provisor de l'arquebisbe Costa i Fornaguera.
- 1911. Vicari capítular en seu vacant.
- 1913. Vicari general i provisor de l'arquebisbe López Peláez.
- 1913. Preconitzat bisbe titular de Pentacònia i Administrador Apostòlic de Solsona, per Pius X.
- 1914. Consagrat bisbe, a Tarragona, el 26 d'abril, pren possessió de la seva diòcesi de Solsona el 23 de maig. Senador.
- 1917. Vocal de la Comissió de reforma del Concordat.
- 1919. Arquebisbe de Tarragona. Preconitzat per Benet XV el 7 de maig, pren possessió de la nova seu el 4 de desembre.
- 1921. Benet XV el fa cardenal, el 7 de març.
- 1931-1936. President de la Conferència dels metropolitans espanyols.

Del 1936 al 1943

- 1936. 21 de juliol.-Sortida del Palau arquebisbal i trasllat a Poblet.
- 23 de juliol.-A Poblet, és detingut per elements de la FAI. Entra a la presó de Montblanc.
- 30 de juliol.- S'embarca, a Barcelona, cap a Itàlia.
- 1937. Carta pastoral col·lectiva dels bisbes espanyols, que ell no signa.
- 1938. 3 de març.-Carta al General Franco en la qual li demana que negociï la pau.
- 12 de març.-Carta al doctor Negrín en el mateix sentit.
- 30 d'abril.- Ofereix al govern de la República de constituir-se en ostatge perquè els sacerdots i els fidels que hi ha a les presons siguin alliberats.
- 1939. Febrer.-Li és oficialment comunicat que no pot tornar a la seva arxidiòcesi.
- 1943. Mor a Friburg, Suïssa, el 13 de setembre.